

Motion till riksdagen

1989/90:U247

av Ivar Virgin (m)

Svenskt bistånd för att återställa de tropiska skogarna

Världens skogar är en förutsättning för vår överlevnad. De bidrager starkt till människans välfärd bl.a. genom att fungera som buffertzoner i miljön.

De påverkar klimatet lokalt och regionalt och utjämnar flödet av vatten. Skogarna kring flodernas källområden har en särskild betydelse genom att skydda marken och därmed områden nedströms mot översvämningar och erosionsskador.

Igenslamning till följd av oklok skogsavverkning kring flodernas källflöden kan förkorta livslängden på dammanläggningar och bevattningssystem.

Kalavverkningarna i Indien och Nepal har sannolikt medverkat till att översvämningar i Indien och Bangladesh fått så katastrofala följder.

Skogarna skyddar oss alltså från allvarliga miljöskador. De ger också en rad nyttigheter: timmer till byggnader och möbler, råvara för massa, bränsle, födoämnen i form av frukter och bär och viltbråd, råvaror till läkemedel m.m.

I utvecklingsländerna är trycket på skogarna störst på grund av efterfrågan på bränsle och på mark till rotationsjordbruk. Mer än 1 miljard människor i u-länderna är beroende av vedeldning för både matlagning och uppvärmning. 80 procent av u-ländernas förbrukning av skogsråvara går till detta ändamål.

Följden av den starka efterfrågan är att skogarna överavverkas och är hotade på många håll i världen. Inte minst gäller detta i områden med tropiska regnskogar. De har på många håll huggits ned.

12 miljoner hektar skog, fyra gånger den svenska åkerarealen, försvinner årligen.

En översiktlig aktionsplan för att återställa de tropiska skogarna har utarbetats av Världsbanken, FN:s biståndsorgan UNDP och den fristående organisationen WRI, World Resources Institute.

Den utgår från uppfattningen, att återbeskogning och god skogsskötsel är en avgörande global miljöåtgärd. En varaktig avkastning från skogen som kommer utvecklingsländernas befolkning till del bör minska trycket på miljön.

Välskötta skogar ger också den bästa möjligheten att motverka koldioxidöverskottet. En välskött yngre skog konsumerar mer koldioxid än t.ex. en tropisk regnskog där fotosyntes och förmultning i stort sett balanserar.

Aktionsplanen förutsätter en nära samverkan mellan regeringar, bistånds-

organ och enskilda organisationer för att få fram de problemlösningar som bäst passar ett visst område. Framgången kommer att säkras om de lokala skogsodlingsprogrammen stöds av engagerade småbönder och invånare i byarna.

Delplaner för olika länder har nu tagits fram. Många av dessa planer har i själva verket fått ett bredare syfte och kommit att omfatta markanvändningen i stort. Det kan vara positivt att passa in skogsproduktionen i ett större sammanhang.

En effektiv skogs- och jordbruksproduktion kan avsevärt lätta trycket på naturskogarna och ge möjlighet att skydda natur genom avsättning till reservat.

Ett antal delplaner har nu börjat genomföras, de flesta med framgång. En del brister i planläggningen har avslöjats i andra planer.

En oberoende utvärderingsgrupp under ledning av Ola Ullsten har därför tillsatts.

Sverige bör i ökad utsträckning engagera sig på detta område, där vi har stor kompetens. Vi bör kunna ge avgörande bidrag för att kunna genomföra dessa idéer.

Ett sätt att finansiera det svenska stödet inom de nämnda planerna kan vara att använda det anslag för Miljö- och markvård som moderata samlingspartiet vill förstärka.

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till aktionsplanen för att återställa de tropiska skogarna.

Stockholm den 25 januari 1990

Ivar Virgin (m)